

Kázání: 265. O Boží hydroponii

Kázání

O Boží hydroponii

Kázání

O Boží hydroponii

1. čtení: Lukáš 17, 5 - 6

5 Apoštolové řekli Pánu: „Dej nám více víry!“

6 Pán jim řekl: „Kdybyste měli víru jako zrnko hořčice, řekli byste této moruši: ‚Vyrvi se i s kořeny a přesaď se do moře,‘ a ona by vás poslechla.“

2. čtení: 2. Samuelova 18, 6 - 17

6 I vytáhl lid do pole proti Izraeli. K bitvě došlo v Efrajimském lese.

7 Izraelský lid tam byl Davidovými služebníky poražen. V ten den došlo k velké porážce, bylo dvacet tisíc padlých.

8 Bitva se rozšířila po celé té zemi a les toho dne pohltit více lidu než meč.

9 Abšalóm narazil na Davidovy služebníky, a jak ujížděl na mezku, vběhl mezek pod větvoví velikého posvátného stromu a on v tom stromě uvázl hlavou, takže se ocitl mezi nebem a zemí; mezek, na němž jel, běžel dál.

10 Uviděl to nějaký muž a oznámil to Jóabovi: „Hle, viděl jsem Abšalóma visícího na posvátném stromě.“

11 Jóab řekl muži, který mu to oznámil: „Když jsi ho viděl, proč jsi ho tam nesrazil k zemi? Byl bych ti dal deset šekelů stříbra a jeden pás.“

12 Ale ten muž Jóabovi odvětil: „I kdybych dostal na ruku tisíc šekelů stříbra, nevztáhl bych ruku na královského syna. Na vlastní uši jsme přece slyšeli, co král přikázal tobě, Abíšajovi a Itajovi: ‚Jen mi dejte pozor na mládence Abšalóma!‘

13 Mám být sám proti sobě? Před králem se přece pranic neukryje, ba ty sám by ses proti mně

postavil.“

14 Jób řekl: „Nebudu se tu s tebou zdržovat.“ Popadl tři oštěpy a vrazil je Abšalómovi do srdce; ten byl ještě v objetí toho posvátného stromu živý.

15 Deset Jóbových zbrojnošů Abšalóma obstoupilo a ubili ho k smrti.

16 Pak Jób zatroubil na polnici a lid přestal Izraele pronásledovat; Jób v tom lidu zabránil.

17 Abšalóma vzali, hodili ho v lese do veliké strže a navršili na něj převelikou hromadu kamenů. Celý Izrael se rozutekl, každý ke svému stanu.

Sestry a bratři, nevím jak velcí a zapálení jste zahrádkáři, ale možná už jste slyšeli o hydroponii. Jedná se o způsob pěstování rostlin bez půdy. Rostliny přijímají živiny z živného roztoku, svými kořeny si z vody jen tak lážo plážo sosají nezbytné esenciální prvky a minerály, všechno potřebné mají při ruce, tedy při kořenech, a navíc se nemusejí prodírat zeminou a čekat až sprchne.

Že prý hydroponii patří budoucnost, tvrdí odborníci. Asi na tom něco bude, protože s něčím podobným přišel před dvěma tisíciletími už Ježíš. V dnešním čtení z Lukášova evangelia představuje apoštolům jako příklad hydroponie strom zvaný moruše: „Kdybyste měli víru jako zrnko hořčice, řekli byste této moruši: ‘Vyrví se i s kořeny a přesad’ se do moře’, a ona by vás poslechla.“

Ježíš nemá na mysli strom, který dejme tomu překáží, a tak abrakadabra šup s ním do moře, kde se připojí k mnoha dalším odpadkům, co jich jsou dnes moře plná.

Kdepak. Tahle moruše se má do moře přesadit, tudíž počítá se s tím, že bude nadále plodit sladké chutné plody. Stačí trochu víry a nic není nemožné.

Pokud se vám to, sestry a bratři, zdá trochu přitažené za vlasy – neboť vytrhnout mohutný morušovník s rozložitými kořeny a usadit jej jen tak bez jakékoli opory ve vodě, natož mořské, nikdo nedokáže – pak máte pravdu.

Tak daleko v hydroponii ještě nejsme. A navíc Ježíš apoštolům nepřednáší o zahrádkaření, nýbrž o mezilidských vztazích a osobním rozvoji, jak se dneska rádo říká.

Co tedy tímhle příkladem o stromu přesazeném do moře chtěl vlastně říct? Dřív než se to pokusíme dešifrovat, přenesme se o nějakých 1000 let zpátky do doby slavného izraelského krále Davida.

Ocitáme se v samém závěru jeho vlády. Není pochyb, že informace o vzpouře jeho syna Abšalóma pocházejí od nějakého přímého pozorovatele, dneska bychom řekli od investigativního žurnalisty.

V ekumenickém překladu je oddíl o králi Davidovi a jeho synu Abšalómovi opatřen takřka novinovým titulkem: „Rozklad v Davidově rodině“.

Při troše fantazie si dokážeme představit, jak by v pomyslných tehdejších novinách jednotlivé titulky, informující o vývoji událostí, mohly vypadat: „Princ Abšalóm připravil lstí svého bratra Amnóna o život“,

„Abšalóm utekl před spravedlností do Gešúru“,

„Král vzal prince Abšalóma po pěti letech na milost“,

„Abšalóm zakládá novou populistickou stranu“,

„Převrat v Chebrónu: Abšalóm se nechal prohlásit králem“,

„Svržený král David se svou ochrankou prchá ze země“,

„Občanská válka na dohled: schyluje se k bitvě“,

„Princ Abšalóm je mrtev, král David truchlí“.

Ne, nebojte se, sestry a bratři, nehodlám celý ten příběh o Abšalómovi nyní převyprávět. Titulky nám stačily abychom se dozvěděli, že země byla skutečně na pokraji občanské války.

David už nebyl nejmladší a zřejmě už ani to jeho vládnutí nebylo úplně ono. Stejně jako v naší demokratické současnosti i tenkrát v monarchii evidentně platilo, že tomu, kdo je dlouho u moci, nutně klesá popularita.

Stejně jako tenkrát Abšalóm, i dnes nespokojenosti, strachu a očekávání lidu využívají populisté, co dokážou naslibovat modré z nebe jen aby se sami dostali k moci. Vlastně mezi starozákonním princem a některými dnešními hvězdami politického nebe není podstatných rozdílů.

Abšalóm všem, kdo přicházeli do hlavního města, aby si postěžovali na nějakou nespravedlnost, sliboval rozsudek v jejich prospěch. A když se před královským synem, jak se sluší a patří, chtěli poklonit k zemi, podal jim ruku, a dokonce je políbil.

No to by byl panečku král! Kdo by ho nechtěl mít na trůnu, když je tak spravedlivý a navíc ještě lidový! Abšalóm měl rozhodně talent. I bez marketérů věděl, jak se úspěšná populistická politika dělá.

Za prvé je potřeba rozdělit společnost na obyčejný lid a zkorumpovanou, od skutečného života odtrženou elitu.

Za druhé: je nezbytné soustředit se hlavně na emoce. Šikovně navozená frustrace, zlost a našťvanost lidu jsou nejlepším východiskem ke změně.

Za třetí: slibovat, slibovat, slibovat. Slibem nezarmoutíš. Bez ohledu na složitost problémů, je třeba nabízet snadná a rychlá řešení.

Není divu, že se i u nás najde významná část lidu, která chce politiky, co je ochrání před Bruselem, Green Dealem nebo před ukrajinskými utečenci. Jelikož jsou emoce roztočené na maximum, rozum a střizlivý pohled přicházejí žel zkrátka.

Abšalóm, což v překladu znamená Otec pokoje, moc pokojnou povahou evidentně neoplýval. Využil příležitosti, nejspíš i svého atraktivního vzhledu a vmlouvavosti, a zosnoval státní převrat.

V podstatě celý Izrael se dal za ním a jeho otec, král David, musel z Jeruzaléma prchnout. Nakonec ale rozhodla aktivita Davidových agentů bezpečnostní a informační služby nasazených přímo v blízkosti Abšalóma.

Díky jejich profesionalitě nedošlo k rozhodující bitvě dřív, než dal David dohromady armádu svých příznivců. Ta potom v bitvě v Efraimském lese rozhodla. Abšalómovo ne příliš připravené vojsko bylo poraženo.

Když pak vzdorokrál z prohrané bitvy prchal, stala se taková zvláštní nehoda, pro Abšalóma nakonec osudná. Čteme, že hlavou uvízl ve větvích posvátného stromu.

Tedy, přesněji řečeno, zmínku o tom, že byl strom posvátný, čteme jenom v našem ekumenickém překladu; v původním hebrejském textu je pouze zmínka o velkém dubu.

Čím to, že mají čeští překladatelé za to, že se jednalo o posvátný strom? Jako by to bylo dnes, vidím profesora Hellera, když jsme na teologické fakultě dnešní text rozebírali. Pokýval moudře hlavou a poznamenal, že když je někde ve Starém zákoně zmínka o velkém statném stromu, není to jen tak.

Prakticky vždycky se jedná o nějakou pohanskou svatyni, nějaký posvátný okrsek s posvátným stromem, kde se prováděla modloslužba, kde se lidé snažili umodlit modly, tzn. přimět je k akci ve svůj prospěch.

Náš investigativní novinář, který příběh zaznamenal, nechtěl vystavit prince Abšalóma totální dehonestaci a nenapsal proto všechno úplně přesně tak, jak se to sběhlo. Zamlčel, že se jednalo o posvátný strom, že šlo o pohanskou svatyni.

Abšalóm byl nalezen zavěšen v posvátném stromu, mezi nebem a zemí, v objetí haluzí, kde hledal asyl před nepřáteli a vysvobození ze svízelné situace. Zřejmě se ukrýval v koruně stromu v naději, že ho božstvo této svatyně zachrání.

Nic ale nepomohlo. Z rozkazu generála Jóaba vůdce vzpoury umírá a David pro svého, byť nezdárného syna, potom dlouho naříká.

Sestry a bratři, příběh o Abšalómovi a jeho vzpouře, který se dostal na stránky Bible je z těch, kde jen ztěžka nacházíme nějaké poselství – podobně jako v novinách těžko najdete sdělení o smyslu života.

V příběhu nenajdeme žádné vysloveně kladné postavy, a dokonce ani Abšalóm není vyloženě prototypem zloducha. Nečteme nic o tom, že by do děje nějak zasahoval Bůh.

Vše, co se odehrává, je v režii hlavních protagonistů, každý z nich sklízí plody svého předchozího jednání. A možná právě tohle je pro nás důležitá informace.

Leccos si v životě přivodíme tak nějak sami a jen těžko vinu za své poklesky a nezdary můžeme delegovat na někoho jiného. Nejsme loutky, které Pán Bůh řídí, protože potom bychom logicky nenesli za svůj život žádnou odpovědnost.

A ještě jedno poučení je v příběhu ukryto. A sice, že některé věci, ať už je to třeba náš majetek, vlastní úspěchy nebo třeba vmlouvavá slova politiků, na něž spoléháme, se nám mohou stát posvátným stromem, od něhož očekáváme záchranu.

Stručně shrnuto: všechno, co považujeme za nedotknutelné neboli posvátné, může být zdrojem našeho neštěstí. Utíkáme se k tomu v naději, že nás to v době krize přijme, obejmě a ukryje ve svých všeobjímajících haluzích, ale opak bývá pravdou.

Můžeme v posvátném něčem zůstat naopak zavěšeni mezi nebem a zemí, vystaveni konečnému úderu. Mohutný strom, na který jsme spoléhali, nás klidně vydá všanc tomu, co nás ohrožuje.

Já vím, já vím, mluvím teď možná příliš abstraktně. Ale ono se to ani konkrétněji vlastně říct nedá, neboť svůj posvátný strom, na který nám nikdo nesmí šáhnout, v něhož doufáme a kam se ukrýváme, máme každý trochu jiný.

Závěrem snad jenom ještě: jak vlastně poznám, co je mým posvátným stromem? No, po pravdě, není to vždy jednoduché. Zde je pár ukazatelů, které nám mohou být vodítkem:

U posvátného stromu se člověk cítí tak nějak mezi nebem a zemí, povznesen nad složitostí mezilidských vztahů, povznesen nad rozhodování, co je dobré a co zlé, cítí se být v objetí něčeho mohutného, nepřehlédnutelného, něčeho, co mu dává pocit nedotknutelnosti, pocit vytržení z koloběhu života.

Tohle všechno dokážou nabídnout zejména prachy, moc, sláva nebo nějaká sobecká ideologie. Ovšem pouze do chvíle, kdy člověk zjistí, že větve jej neobjímají, ale drží v zajetí.

Není snadné svůj posvátný strom objevit, a ještě nesnadnější je zbavit jej jeho posvátnosti. Nicméně, u Boha není nic nemožné! Ten, kdo se inspiruje u Ježíše, způsob určitě najde.

Stačí víra maličká alespoň jako zrnko hořčice a posvátný strom s mohutnými kořeny, kterými se křečovitě drží své pozice, se klidně přesadí do moře.

Říká se tomu Boží hydroponie. Moře je zde symbolem proudění Božího Ducha, který to, na co jsme falešně spoléhali, umí využít k dobrému.

Všchno, co máme, v čem jsem dobří, na čem si zakládáme, čemu podléháme, od chvíle, kdy dojde k přesazení, přestává být naší modlou. V živném roztoku Božího Ducha může leccos z toho, k čemu jsme se dosud upínali, nést dobré ovoce i všem kolem nás.

A přitom stačí tak málo, trocha víry o velikosti zrnka hořčice.

PeČ

SPCH 22. 6. 2025 (Cheb 2)

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)